



Andrija
Borovček

**Karlovačka
anti fotomonografija**

Andrija Borovček

Karlovačka
anti fotomonografija

Karlovac, ožujak 2012.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	6-7
NEKOLIKO UVODNIH RIJEČI	8-9
I. KIPOVI I SPOMENICI	10-49
Umjetnička djela posvećena osobama ili događajima	
II. UMJETNIČKA DJELA NA KARLOVAČKIM GROBLJIMA	50-57
Prema knjizi Karlovačka groblja Radovana Radovinovića i Zvonimira Gerbera	
III. SPOMEN PLOČE	58-91
Obilježavaju mjesta koja su po nečem značajna i vrijedna	
IV. PORAČJE 2. SVJETSKOG RATA 1945. - 1990.	92-111
N.O.P. - N.O.R. - N.O.B.	
V. DOMOVINSKI RAT	112-135
VI. UKLONJENA SPOMEN OBILJEŽJA	136-151
VII. OBILJEŽJA I SJEĆANJA NA MINULA VREMENA	152-169
VIII. JAVNI - VISOKI, DUGAČKI - DUBOKI	170-194
Gradnja, nazivi ulica, trgova i mostova, novac, hazard, zaštita, zlato i srebro	
KARTE	195-197
PRUŽILI POMOĆ I PODRŠKU,	198-199
RAČUNALNA OBRADA, LITERATURA	
O AUTORU	200

PREDGOVOR

KAKO, I KADA, PROLAZNOST POSTAJE BESMRTNOST

Prolaznost, trošnost, zaborav, nestajanje, nestanak, uništenje, marginalizacija ... i podosta toga još u tom grozdu asocijacija veličanstveno je iskustvo čovjekova života. Nekome na ponos, nekome na zaborav. Netko je toga svjestan od najranije mladosti pa se time i upravlja, netko to shvati tek u nekom dramatičnom trenutku, ili u prijelomu života kada je kasno da se bilo što izmijeni, netko se toga dugo i predugo plaši. Ipak, većini je sve svejedno. Imam 86 godina, sporo je išlo ali brzo je prošlo, rekao nam je ovih dana u jednom dobrom društvu ovih Karlovčanin "Stari Ante" koji taj nadimak ima već 40 godina.

Upravo u tom tonu Andrija Borovček sastavio je svoju novu knjigu koju sam već nakon prvog prelistavanja odmah od prve oduševljeno nazvao - anti fotomonografijom grada Karlovca, baš grada Karlovca te njegove šire i dalje okolice. U godini kada u kolovozu 2011. navršava 80 godina života. Naravno bit će to uz gulaš, paprikaš, ćobanac ili tome nešto slično što se počinje vilicom a završava žlicom, ili uz fiš - brujet - brudet - brodet, što se počinje žlicom a završava vilicom; ovakva knjiga je uspješni nastavak njegovih brbljivih knjiga, recimo "Priče iz Cerovačke šume" ili "Školovanje jednog šmokljana".

Nastavak je te serije knjiga jer komunicira gomilanjem bezbrojnih podataka, ali ovaj puta ne riječima već njihovom suprotnošću - fotografijom, reprodukcijom, crtarijom ili nekim drugim vizualnim znakom. Moram dodatno i pojasniti zašto su knjige Andrije Borovčeka brbljive: zato jer bez ikakve "ručne" kočnice, ograde ili sustezanja piše i o najmarginalnijim stvarima koje su mu se dogodile i za koje zna, u jasnom povijesnom ili recentnom kontekstu, istaknute moralne promišljenosti i humanih vrijednosti; a onda je tu već na dohvata ruke i ona već dobro znana i osobina

anti memoara ili anti povijesti. Za dobre memoare više ne trebaju, dakle, ni kraljevi, ni ratovi, ni premijeri već samo dobri i pametni ljudi koji su i pismeni. Zato je ovo anti fotomonografija, a fotomonografija je ono uzvišeno, bezgrešno, za bezvremenost rađeno i kao sadržaj i ostvarenja, i zato veoma otvoreno za dobro ismijavanje kada se to shvati da je to sladoled na suncu ili biser pred krmačom, ili fekalije od goluba na glavi uzvišenog cara.

Andriji Borovčeku to ne treba, on je zadovoljan sa svojom obitelji, prijateljima, poznanicima i za ovu priliku urednicima, redaktorima, lektorima i korektorima. Pred nama su dakle svjedočanstva o školama, spomenicima, parkovima, rijekama, slavnim javnim i nejavnim objektima, najkraće rečeno o svemu i svačemu što se našlo na fotografiji ili u likovnom zapisu, i u Borovčekom fasciklu, a može biti intelektualno i emotivno motivirajuće za naše znanje, pamet i sjećanje na prošlost, aktivitet u sadašnjici i s gledom u budućnost. Kontrasti su uvijek bili Borovčekovo snažno izražajno sredstvo, izvučeno iz njegove neiscrpne knjige života. Nekada slavno - sada u zaboravu, nekada zanemareno - sada gloricirano, ja malen - on velik, onda nikakvi - sada ponosni...

Sve se to čita u njegovim dosadašnjim knjigama, a sada i gleda. Trebalo je vremena, godina i godina, strpljenja i žara za stalnu ljubav prema Karlovcu da se sve to sakupi i stavi u cjelinu koja će biti motiv trajne rasprave, razgovora, dopuna i traženja paralelnih knjiga. Ovo posljednje bit će bezuspješno, jer Karlovac ovakvu knjigu fotki nema, ima samo nukleuse u nekim novinskim rubrikama i ponekada razvijanima i u izložbe fotografija: foto kritika, nekada bilo, da podsjetimo. Vrijeme teče - ostaju fotografije. Ovo nije knjiga kritike, to je samo konstatacija o visprenim

zanimacijama Andrije Borovčeka na temu i motive Karlovca, a konačni zaključak "što nam je raditi" svatko donosi sam.

Karlovac je to kakvog dobro znamo, ali u gomilici vizualnih podataka koja izaziva respekt i budi inat i reakciju, dobrohotni osmjeh. Hedonist kakav je uvijek bio,

Borovček ovom knjigom nastavlja svoju sagu o Karlovcu a razgrabljenost njegovih djela ponajbolji je znak o uspjehu i dobrog puta u toj njegovoj dokoličarskoj zanimaciji.

Karlovac, 23. srpnja 2011. godine

Mladen Muić, prof.



Andrija Borovček
KARLOVAČKA
ANTI FOTOMONOGRAFIJA

Vlastita naklada
ANDRIJA BOROVČEK

Urednik
ANDRIJA BOROVČEK

Predgovor
MLADEN MUIĆ, prof.

Naslovnica
ZVONIMIR GERBER

Grafičko oblikovanje i tisak
TISKARA PEČARIĆ & RADOČAJ, KARLOVAC

Korektor
DRAGOR NIKOLIĆ, prof.

Naklada
300 primjeraka

ISBN
978-953-57090-0-8

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne
i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 801443